

Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned.), vonnis van 13 mei 2014

Erkenning – Afstamming – Draagmoederschap – Geboorteakte Californië – Belgische en Amerikaanse wensouders – Artikel 22 WIPR – Artikel 25 WIPR – Geen schending openbare orde

Reconnaissance – Filiation – Mère porteuse – Acte de naissance dressé en Californie – Parents commanditaires de nationalité américaine et belge – Article 22 CODIP – Article 25 CODIP – Pas de violation de l'ordre public

Ten verzoeken van :

1. De heer [...] bedrijfsleider, wonende in de Verenigde Staten van Amerika [...] die voor deze rechtspleging woonstkeuze doet op het kantoor van advocatenkantoor Greenille, gevestigd te 1150 Brussel, Woluweiaan 2

en

2. De heer [...] advocaat, wonende in de Verenigde Staten van Amerika [...] die voor deze rechtspleging woonstkeuze doet op het kantoor van advocatenkantoor Greenille, gevestigd te 1150 Brussel, Woluweiaan 2

Raadslieden:

Mr. Frederik Swennen en Larissa De Wulf, advocatenkantoor Greenille, met kantoor te 1150 Brussel, Woluweiaan 2.

In deze zaak in beraad genomen op de terechtzitting van 28 januari 2014 spreekt de rechtbank volgende beslissing uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, inzonderheid:

- Het inleidend verzoekschrift; neergelegd ter griffie op 02 oktober 2012, medegedeeld aan het openbaar ministerie op 08 oktober 2012;
- De conclusie van verzoekers (replik op het advies van het Openbaar Ministerie (art. 767 Ger. W.), neergelegd ter griffie op 27 januari 2014;

Gelet op het schriftelijk advies van het O.M. van 03 september 2013, neergelegd ter griffie op 04 september 2013;

Gehoord de raadsman van verzoekende partijen evenals het O.M. in Raadkamer ter terechtzitting van 28 januari 2014;

Gehoord het advies van het Openbaar Ministerie, waarop verzoekers de gelegenheid hadden bij monde van hun raadsman te repliceren;

Vervolgens werd de zaak op 28 januari 2014 in beraad genomen;

I. Bespreking

1. Verzoekers zijn gehuwd te op [...];

Eerste verzoeker [...] Belg, tweede verzoeker heeft de nationaliteit van de Verenigde staten; Verzoekers wonen te New York;

De vordering van verzoekers strekt er in hoofddorde toe twee rechterlijke beslissingen, gewezen in de Verenigde Staten te horen erkennen/uitvoerbaar te verklaren in België;

In deze beide beslissingen wordt de afstammingsband vastgelegd tussen beide verzoekers en de minderjarigen:

[...]

De eerste beslissing betreft een vonnis van het Hooggerechtshof van de staat Californië, voor San Diego County, district El Cajon, gewezen op 24 november 2004 (1);

De tweede beslissing betreft een vonnis van het Hooggerechtshof van de staat Californië, voor San Diego County, centraal district, gewezen op 20 augustus 2007 (2);

Verzoekers hebben tweemaal een beroep gedaan op een draagmoeder en telkens een overeenkomst van draagmoederschap, afgesloten, hetzij op [...] 2004 met betrekking tot [...] en op [...] 2006 met betrekking tot [...];

Deze overeenkomsten werden vervolgens, voor de geboorte van de kinderen voorgelegd aan de terzake in de Verenigde Staten bevoegde rechtbank, waarbij de overeenkomsten worden gehomologeerd, waarbij de afstamming van de (ongeboren) kinderen wordt vastgesteld en waarbij ook een aantal praktische modaliteiten worden bevolen;

Aldus bepalen de bovenvermelde beslissingen (onder meer):

(1)

- dat verzoekers de wettelijke ouders zullen zijn van het kind, geboren tussen [...] 2005 en [...] 2005;
- dat de draagmoeder niet zal worden beschouwd als de moeder van het ongeboren kind en dat haar echtgenoot niet zal worden beschouwd als de vader van het ongeboren kind;
- dat verzoekers worden gemachtigd de geboorteakte van het kind te ondertekenen;

(2)

- dat verzoekers de wettelijke ouders zullen zijn van het kind, dat door de draagmoeder wordt gedragen een waarvan de geboorte voorzien is op of rond [...] 2007;
- dat de draagmoeder niet de genetische, natuurlijke of wettige moeder is van het kind en zij ook geen ouderlijke rechten zal kunnen laten gelden, noch plichten vervuilen op of voor het ongeboren kind; dat de echtgenoot van de draagmoeder niet de vader zal zijn van het kind;

Bij de geboorte van [...] en [...] werden vervolgens de geboorteaktes opgesteld overeenkomstig de beschikkingen van beide voormelde vonnissen, werden beide verzoekers in de aktes vermeld als zijnde de ouders en kregen de beide kinderen de familienamen van verzoekers;

1. De rechtbank dient in eerste instantie te onderzoeken of de in hoofddorde gestelde vordering van verzoekers ontvankelijk en gegrond is;

Verzoekers vragen in hoofdorde terecht de erkenning van de twee voormelde gerechtelijke beslissingen, gezien door deze beslissingen de afstammingsband wordt vastgesteld en vervolgens de geboorteakten werden opgesteld overeenkomstig en in uitvoering van de gezegdes van de betreffende vonnissen;

De rechtbank is bevoegd om kennis te nemen van de vorderingen van partijen en stelt tevens vast dat de vordering tot erkenning op regelmatige wijze werd ingeleid (cfr. artikelen 23 §1 en 2 Wb. IPR, Wet van 16 juli 2004);

Een buitenlandse rechterlijke beslissing wordt in principe in België van rechtswege erkend, zonder dat hiervoor een procedure moet worden ingesteld (cfr. artikel 22 §1 Wb. IPR);

Gelet op het feit dat zulks in casu niet is gebeurd (cfr. de weigering tot afgifte van paspoorten voor de twee meisjes door de Belgische overheid), hebben verzoekers belang bij het instellen van huidige procedure, waarbij de erkenning van de betreffende vonnissen kan worden toegestaan, na onderzoek of de voorwaarden gesteld in artikel 25 Wb. IPR niet worden geschonden);

De rechtbank stelt in eerste orde vast dat verzoekers de vereiste documenten voorleggen en aldus voldoen aan de formele voorwaarden gesteld in artikel 24 van het Wb. IPR;

Het openbaar Ministerie geeft negatief advies, stellende dat de betreffende rechterlijke beslissingen in strijd zijn met de Belgische Openbare Orde, in het bijzonder waar het beginsel "mater semper certa est" zou zijn geschonden;

De rechtbank is van oordeel dat er geen bezwaren kunnen worden weerhouden om de twee voormelde rechterlijke beslissingen te erkennen, gezien geen van de in artikel 25 Wb. IPR vermelde weigeringsgronden van toepassing zijn;

Wat de ingeroepen strijdigheid met de Openbare Orde betreft, moet in casu in de eerste plaats worden vastgesteld dat huidige procedure niet tot voorwerp heeft dat de juridische afstammingsband tussen verzoekers en de beide meisjes zou worden vastgesteld én dat de aanknoping met de Belgische rechtsorde eerder beperkt is;

Er zijn geen redenen om de twijfelen aan de rechtsgeldigheid van de in de Verenigde Staten gevolgde procedure, noch van de wijze waarop aldaar de afstammingsband werd vastgesteld;

Zelfs in acht genomen dat de beide kinderen werden geboren, ingevolge een overeenkomst van draagmoederschap, kan niet worden voorbijgegaan aan de onbetwistbare vaststelling dat zulks overeenkomstig de plaatselijke wettelijke voorschriften is geschied;

Het feit dat er in België geen wettelijke regeling voorhanden is met betrekking tot het draagmoederschap vermag op zich geen reden zijn om de erkenning te weigeren; Er is in België evenmin een formeel, specifiek wettelijk verbod inzake draagmoederschap;

Indien de wetgever het wenselijk of noodzakelijk acht dat er terzake rechtszekerheid wordt gecreëerd, zal hij het nodige dienen te doen opdat een regelgeving tot stand komt;

Vervolgens dient, bij het onderzoek naar de verenigbaarheid met de Belgische Openbare Orde, te worden verwezen naar artikel 62 §1 van de Wet van 16 juli 2004 dat stelt dat de vaststelling en de betwisting van het vaderschap of het moederschap van een persoon, worden beheerst door het recht van de Staat waarvan hij de nationaliteit heeft bij de geboorte van het kind;

Tweede verzoeker heeft de Amerikaanse nationaliteit, derwijze dat, wat hem betreft de afstammingsband, zoals vastgesteld in beide vonnissen, vaststaat en dient te worden gerespecteerd;

Eerste verzoeker heeft de Belgische nationaliteit; Er ligt geen formele erkenning voor, naar Belgisch recht van de twee meisjes, door eerste verzoeker;

De rechtbank acht het echter voldoende ten genoegen van recht bewezen dat de beide draagmoeders wel degelijk hun instemming hebben verleend met de erkenning van eerste verzoeker als wettelijke vader;

Zulks blijkt duidelijk uit de gegevens, opgenomen in de beide vonnissen, die op dit punt zelfs kunnen worden gekwalificeerd als akkoordvonnissen;

Aldus was het op het ogenblik van de geboorte duidelijk de bedoeling van eerste verzoeker dat hij als de juridische vader van beide meisjes zou worden gekwalificeerd én dat de draagmoeders daarmee hebben ingestemd (de Amerikaanse procedure voorziet daarbij kennelijk in een wettelijke regeling, dewelke nog voor de geboorte van de kinderen de situatie bij de geboorte regelt en anticipeert);

De aangifte van de geboorte van beide kinderen is ook geschied door eerste verzoeker die beide geboorte aktes heeft ondertekend;

De rechtbank is van oordeel dat werd voldaan aan de voorschriften van artikel 329 bis van het Burgerlijk Wetboek;

Verder kan niet anders dan te worden vastgesteld dat de gevolgen van beide rechterlijke beslissingen dezelfde zijn dan die van een volle adoptie door twee personen van hetzelfde geslacht, zoals dit sedert de inwerkingtreding van de wet van 18 mei 2006 in België mogelijk is;

Bovendien wordt, door de Amerikaanse regeling het "mater semper certa est" beginsel niet geschonden, nu de moeders in casu wel bekend waren, doch hun toestemming hebben gegeven in een ter plaatse volkomen wettelijke regeling die niet strijdig kan worden geacht met de Belgische internationale Openbare Orde;

In casu kan aldus, op grond van de door verzoekers voorgelegde gegevens, worden besloten dat er geen sprake is van een kennelijke strijdigheid van de betreffende rechterlijke beslissingen met de internationale openbare orde;

Tenslotte moet ook worden verwezen dat het in het hoger belang is van de beide kinderen dat de afstamming wordt vastgesteld ten aanzien van verzoekers;

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK

Gelet op de wet op het gebruik van de talen in gerechtszaken, zoals gewijzigd;

Rechtsprekende in eerste aanleg;

Alle andersluidende en meer omvattende besluiten om hoger vermeide redenen van de hand wijzend als niet terzake en / of overbodig;

Gehoord mevrouw I. Verbeeren, substituut-procureur des Konings, in haar mondeling advies gegeven in Raadkamer op 28 januari 2014;

Verklaart de vordering van verzoeker ontvankelijk en gegrond in de hierna volgende mate:

Zegt voor recht dat de twee hierna vernoemde rechterlijke beslissingen, vaststellende de afstammingsband tussen verzoekers en de minderjarigen [...], geboren op [...] en [...], geboren op [...] dienen te worden erkend in België:

- Het vonnis van het Hooggerechtshof van de staat Californië, voor San Diego County, district El Cajon, gewezen op 24 november 2004;
- Het vonnis van het Hooggerechtshof van de staat Californië, voor San Diego County, centraal district, gewezen op 20 augustus 2007;

Laat verzoekers in hun kosten, begroot op 60,00 EUR rolrechten.

Aldus gegeven in de raadkamer van de 7de kamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg Brussel, op datum van:

13 mei 2014, door Ons :

- de heer D. Vanderwaeren, rechter,
- mevrouw C. Vanachter, griffier.